

6. Obchod Boháňka – Naše špajzka

Soutěžící	Obec Boháňka
Web:	https://www.bohanka.cz/clanek/otevreni-obchodu-na-bohance-nase-spajzka
Popis projektu:	V obci Boháňka se v únoru 2025 otevřela moderní bezobslužná prodejna potravin Naše špajzka. Prodejna potravin zde fungovala již několik let, ale na podzim 2024 skončil nájemce a obec se rozhodla prodejnu zachránit. Obec tak vyšla vstříc všem zákazníkům – návštěvníkům, obyvatelům včetně starších spoluobčanů, pro které je místní prodejna klíčová. Prodejna významně zlepšuje jejich každodenní život, protože nemusí cestovat do vzdálenějších měst za základními potravinami a mohou si nakoupit 24 hodin denně, 7 dní v týdnu. Provozovatelem tohoto jedinečného obchodu je obec Boháňka ve spolupráci se společností Švamberg Invest, s.r.o.
Inovativnost:	Co Špajzku odlišuje od tradičních prodejen je jeho zcela moderní bezobslužný provoz v režimu 24/7. Navíc je založen na spolupráci obce Boháňka a Švamberg Invest s.r.o. provozující prodejnu potravin 24/7 v Hořicích. Prodejna nabízí chytrý přístup k bezhotovostnímu nakupování pro plnoleté na samoobslužných pokladnách. Pro vstup do obchodu mimo standardní otevírací dobu zákazníci využívají buď moderní aplikaci DoKapsy od ČSOB, která zajistí autorizaci pomocí bankovní identity anebo čipovou kartičku vydanou za 100 Kč ObÚ Boháňka s čipem pro vstup do prodejny (tu lze nabít a využívat ji i jaké platební kartu). Bezpečnost prodeje je zajištěna samotnou bankovní identitou a kamerovým systémem se záznamem a napojením na Policii ČR. Umělá inteligence navíc umí rozpoznat druhy ovoce a zeleniny a učí se i na pečivo. Jedná se o jeden z nejmodernějších projektů v ČR, který může být inspirací pro skeptiky a hlavně obce, které hledají možnosti dostupného obchodu.
Prospěšnost pro občany:	Prodejna vychází vstříc svým občanům a nabízí širokou škálu základních potravin a potřeb pro každodenní život, 24 hodin 7 dní v týdnu. Nabízí dvě technická řešení pro vstup i nákupy, tedy i pro starší občany, kteří se s moderními technologiemi příliš nekamarádí a raději využijí předplacenou čipovou kartu. V běžné otevírací době je jim k dispozici prodavačka, která obsluhuje a pomáhá nakupujícím s novým systémem. Obchod nedisponuje pouze běžným sortimentem, liší se již na první pohled od ostatních prodejen. Pro co největší pohodlí a odbourání obav z novinky, je na fasádě cedule s instrukcemi, jak se dovnitř dostat po otevírací době a jak zaplatit, vedle visí obrazovka s oznámeními obce, dále je možné si tam zakoupit také čerstvou kávu. Nákupů „po zavíračce“ je 40 % a v létě se očekává ještě další navýšení, což potvrzuje, že se naplňuje prvotní záměr o dostupnosti pro občany mimo otevírací dobu.
Zapojení veřejnosti:	Po ukončení bývalého nájemce byla prodejna chvíli zavřená a občané byli odkázáni na nákupy ve větších okolních městech. Imobilní a starší občané byli vystaveni problému a komplikovanému řešení své situace. Zastupitelstvo hledalo řešení jež během běžící výpovědní doby původního nájemce a inspirovalo se již fungující bezobslužnou prodejnou 24/7 v Hořicích firmy Švamberg Invest s.r.o. Došlo k rozhodnutí vytvořit tuto formu prodejny, přičemž na brigádách pomohli s rekonstrukcí místní obyvatelé (úklid po řemeslnících, stavba regálů a co sami uměli), což upevňovalo vztah obyvatel k tomuto místu. Venku je navíc pergola s posezením, takže se jedná o komunitní centrum obce. V prodejně je kávovar, mikrovlnka, dřez, studená jídla a kdokoli si tak může přijet posedět, ohřát nebo koupit jídlo, dát si kávu a pečivo. Občané se zde opravdu scházejí, což upevňuje vztahy mezi občany i k obci jako místu bydliště, což činí z tohoto projektu společensky velmi smysluplnou akci.

Udržitelnost:	Pravidelné využívání obchodu podpoří jeho dlouhodobé fungování. Každý nákup pomáhá udržet tuto důležitou službu v obci. Bezobslužný model je jednou z možných úsporných cest, jak zachovat prodejny potravin na venkově. Dojde k úsporám za pracovní sílu na případný plný úvazek, přičemž tento režim prodejny nabízí třikrát delší otevírací dobu. A občané mají jistotu, že mají kde nakoupit kdykoli potřebují. Pro obec je mírný prodělek stále motivací ho držet, prozatím na dva roky. Vždy po roce fungování si obec udělá ekonomické vyhodnocení a po dvou letech konečné rozhodnutí, zda se nápad ujal a zda v tomto režimu pokračovat. Ekologičnost prodejny je zajištěna pomocí FVE na střeše a tepelného čerpadla. Provoz je totiž ekonomický náročný. FVE je udržitelná, pokryje cca 40% energetické potřeby. Na noční provoz dosadili baterie, aby využili nasbíranou energii z denního slunce.
Financování:	3 000 000 Kč (0 Kč dotace) Obec začala z vlastního rozpočtu rekonstrukci už během působení původního nájemce, kterému chtěla snížit provozní náklady. Osadila prodejnu FVE a tepelným čerpadlem. Až po odchodu nájemce přišla kompletní rekonstrukce za cca 1,5.